

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a soudců JUDr. Jiřího Derfla a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobkyně: **BV racing cross s.r.o.**, IČO: 24840718,
sídlem Čajkovského 1716/22, 130 00 Praha 3,
zastoupena Ing. Františkem Mejtou, daňovým poradcem,
sídlem Národní svobody 33/7, 397 01 Písek,

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**,
se sídlem Velká Hradební 61, 400 21 Ústí nad Labem,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala, aby soud vydal rozsudek, jímž určí, že sdělení informací Krajskému soudu v Ústí nad Labem v řízení vedeném pod sp. zn. 15 A 33/2021 o tom, jaké řízení je vedeno, čeho se týká a kdo žalobkyni zastupuje v daňovém řízení, bylo nezákonným zásahem žalovaného Finančního úřadu pro Ústecký kraj. Při jednání soudu žalobkyně tvrzený nezákonný zásah rozšířila tak, že jím mělo být i sdělení totožnosti vyslýchaného svědka. Žalobkyně se zároveň domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že se dozvěděla, že žalovaný v rozporu zejména s § 9 a § 52 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) Krajskému soudu v Ústí nad Labem v řízení vedeném pod sp. zn. 15 A 33/2021, jehož žalobkyně není účastníkem, bez legitimního důvodu sdělil, že s žalobkyní byla zahájena daňová kontrola, a to včetně uvedení toho, jakých konkrétních skutečností se jeho prověřování týká či komu žalobkyně udělila plnou moc, aby ji v neveřejném daňovém řízení zastupoval. Tím se podle žalobkyně žalovaný vůči ní dopustil nezákonného zásahu, jehož důkazem má být písemnost žalovaného ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739. Žalobkyně dodala, že na popsané porušení povinnosti mlčenlivosti nelze vztáhnout žádnou výjimku, a to ani uvedenou v § 53 odst. 1 písm. c) bod 1. daňového řádu.

Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popsal, že žalobkyní zmíněná písemnost ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, byla soudu předložena spolu s dalšími dvěma písemnostmi (plnou mocí ze dne 20. 11. 2019 udělenou Ing. F. M. jako daňovému poradci k zastupování žalobkyně v daňovém řízení a protokolem o výsledku svědka ze dne 3. 11. 2021, č. j. 2227828/21/2509-60562-506551) k věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 33/2021.
4. Dále žalovaný popsal, že v rámci řízení o žalobě Ing. F. M. na ochranu před nezákonným zásahem vedeného zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 33/2021 byl zdejším soudem požádán o předložení správního spisu a vyjádření k žalobě. Na tento požadavek reagoval písemností ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, jejímž prostřednictvím hájil své právo. Musel proto zdejšímu soudu jednak sdělit informace, ale také poskytnout listiny, které jsou součástí spisu správního orgánu a které mají s žalobou přímou souvislost, tedy v tomto případě plnou moc uplatněnou žalobkyní u žalovaného a protokol o výsledku svědka, do kterého žalovaný zapsal údaje, jejichž sdělení třetí osobě Ing. M. vyhodnotil jako nezákonný zásah ze strany správního orgánu.
5. V případě nyní projednávané věci je žalovaný toho názoru, že na daný případ lze vztáhnout výjimku dle § 53 odst. 1 písm. c) bod 1. daňového řádu, podle kterého o porušení povinnosti mlčenlivosti nejde, poskytne-li správce daně informace získané při správě daní soudu, jde-li o řízení vedené z podnětu daňového subjektu ve věci správy jeho daní. Žalovaný totiž měl povinnost soudu na jeho žádost předložit příslušnou část správního spisu, neboť jen tak mohl doložit svá tvrzení uvedená ve vyjádření k žalobě.
6. Na daný případ je podle něj možné vztáhnout i výjimku dle § 53 odst. 1 písm. c) bod 2. daňového řádu, podle kterého o porušení povinnosti mlčenlivosti nejde, poskytne-li správce daně informace získané při správě daní soudu, jde-li o uplatnění práva správcem daně při správě daní. Předmětný protokol totiž vyhotovil při správě daní. Žalovaný uzavřel, že soudu rozhodně nesdělil žádné skutečnosti týkající se majetkových poměrů jiných osob. Žalobu navrhl zamítnout.

Ústní jednání soudu

7. Při jednání soudu konaném dne 7. 6. 2022 zástupce žalobkyně odkázal na znění žaloby a repliky a navrhl, aby soud žalobě vyhověl. Tvrzený nezákonný zásah navíc rozšířil tak, že jím mělo být i sdělení totožnosti vyslýchaného svědka. Uvedl též, že v řízení o zásahových

žalobách spisy obvykle vedeny nejsou, nepředkládají se. Trval na tom, že správní orgán nemůže sdělit vše nad rámec zákona.

8. Pověřený pracovník žalovaného při tomtéž jednání odkázal na písemné vyjádření k žalobě s tím, že nadále navrhoval zamítnutí žaloby. Dále argumentoval tím, že správní soudnictví by nemohlo fungovat, pokud by soud při přezkumu nemohl od správních orgánů vyžadovat kompletní spisy. Zásah ve věci sp. zn. 15 A 33/2021 spočíval v protokolovaném jednání, není tedy důvod neprovést důkaz právě oním protokolem.
9. V souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) soud z vlastní iniciativy provedl dokazování žalobou Ing. F. M., na jejímž základě zdejší soud vedl řízení pod sp. zn. 15 A 33/2021, založenou na č. l. 24 soudního spisu, vyjádřením žalovaného Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, k žalobě v řízení vedeném pod sp. zn. 15 A 33/2021, založeným na č. l. 25 – 26 soudního spisu, protokolem o výsledku svědka ze dne 3. 11. 2021, č. j. 2227828/21/2509-60562-506551, který vyhotovil žalovaný, založeným v přílohové obálce na č. l. 15 soudního spisu, plnou mocí udělenou společností BV racing cross s.r.o. Ing. M. ke všem úkonům, řízením a postupům při správě daní dne 20. 11. 2019, založenou v přílohové obálce na č. l. 15 soudního spisu, a rozsudkem zdejšího soudu ze dne 29. 3. 2022, č. j. 15 A 33/2021-20, založeným na č. l. 27 – 29 soudního spisu.
10. K provedenímu dokazování se žalobce vyjádřil tak, že ve věci sp. zn. 15 A 33/2021 byla podána kasační stížnost.

Posouzení věci soudem

11. Pro určení nezákonnosti zásahu je podle § 82 a násl. s. ř. s. nezbytné splnit pětici kumulativních podmínek, tj. žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem správního orgánu v širším smyslu, který není rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu, nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobě na určení nezákonnosti zásahu vyhovět. Za nezákonný zásah jsou přitom považovány neformální úkony, pro které mohou, avšak nemusí být stanovena pravidla (např. faktické pokyny, bezprostřední zásahy, zajišťovací úkony), které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto osoby, vůči nimž jsou činěny, jsou povinny na jejich základě něco konat, něčeho se zdržet, nebo něco strpět (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2004, č. j. 2 Afs 17/2003-54). Zásahová žaloba tak chrání proti jakýmkoli aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Aby tedy nějaký úkon mohl být pojmově nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., musí se jednat o individuální úkon veřejné moci, který je přímo namířen proti jednotlivci a přímo zasahuje do jeho veřejných subjektivních práv.
12. Podle § 87 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem rozhoduje na základě skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; rozhoduje-li soud pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. V § 87 odst. 2 s. ř. s. je pak zakotveno, že soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování

žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Žalovaným je pak podle § 83 s. ř. s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení zásah provedl.

13. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, který zde byl v době tvrzeného zásahu, soud dospěl k rozhodnutí, že žaloba není důvodná.
14. Za zásadní přitom považoval to, že v řízení o žalobě Ing. F. M. (zástupce žalobkyně v nyní projednávané věci i v daňovém řízení) na ochranu před nezákonným zásahem vedeném zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 33/2021, v jehož průběhu měl žalovaný (kterým byl stejně jako u nyní tvrzeného zásahu Finanční úřad pro Ústecký kraj) předložit písemnost ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, čímž se měl ve vztahu k žalobkyni dopustit nyní namítaného nezákonného zásahu, bylo rozhodováno o **žalobě zástupce žalobkyně v daňovém řízení**, přičemž k jím tvrzenému zásahu do jeho práv mělo dojít **v rámci daňové kontroly vedené se žalobkyní**.
15. Tyto informace správně měly být sděleny již přímo Ing. M. v žalobě (ve věci sp. zn. 15 A 33/2021), neboť i žaloba proti nezákonnému zásahu musí obsahovat vylicení rozhodujících okolností [viz § 84 odst. 3 písm. b) s. ř. s.]. Stejně tak měl být spolu s žalobou předložen i v ní zmiňovaný protokol o výsledku svědka, jehož prostřednictvím podle Ing. M. k zásahu mělo dojít, a kterým Ing. M. jako zástupce žalobkyně a rovněž osoba u výsledku svědka za žalobkyni přítomná mohl disponovat [viz § 84 odst. 3 písm. c) s. ř. s.]. Již z tohoto protokolu o výsledku svědka je přitom seznatelné, že se společností BV racing cross s.r.o. (žalobkyně v nyní projednávané věci – pozn. soudu) byla zahájena daňová kontrola, že byla prověřována její ekonomická činnost ve zdaňovacím období červenec až září 2018 a že udělila plnou moc k zastupování v daňovém řízení Ing. M..
16. Tyto své procesní povinnosti Ing. M. nerespektoval, ačkoli jím tvrzený nezákonný zásah žalovaného s namítaným protokolem o výsledku svědka neoddělitelně souvisel, neboť Ing. M. zásah spatřoval v tom, že v protokolu bylo uvedeno číslo jeho občanského průkazu a opis protokolu byl následně vydán svědkovi. Žalovaný se v řízení sp. zn. 15 A 33/2021 k výzvě soudu k žalobě Ing. M. vyjádřil písemností ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, ke které připojil protokol o výsledku svědka a plnou moc udělenou společností BV racing cross s.r.o. Ing. M. Vyjádření ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, přitom ve vztahu ke společnosti BV racing cross s.r.o. neobsahuje jiné skutečnosti, než které vyplývaly již z protokolu o výsledku svědka, který Ing. M. v řízení sp. zn. 15 A 33/2021 učinil předmětem žaloby a měl jej soudu v souladu se zákonem předložit sám.
17. Nelze proto než uzavřít, že žalovaný v řízení sp. zn. 15 A 33/2021 pouze v nezbytném rozsahu hájil svá vlastní práva, neboť ohledně daňového řízení vedeného se společností BV racing cross s.r.o. soudu písemností ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, nesdělil jiné skutečnosti než ty, které v dané věci učinil předmětem soudního řízení sám žalobce, kterým byl zástupce této společnosti v onom daňovém řízení Ing. M.
18. Soud dodává, že podle § 9 odst. 1 daňového řádu je správa daní neveřejná, přičemž osoby zúčastněné na správě daní a úřední osoby jsou povinny za podmínek stanovených tímto nebo jiným zákonem zachovávat mlčenlivost o všem, co se v souvislosti se správou daní dozvěděly. Povinnost zachovávat mlčenlivost o všem, co se daná osoba dozví při správě daní, je tak zakotvena mezi základními zásadami správy daní a dále **konkretizována** v rámci ustanovení týkajících se ochrany informací. Dle § 52 odst. 1 věta první daňového řádu dále platí, že úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob. Povinností Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

mlčenlivosti jsou tak chráněny právě informace, které vypovídají o poměrech jednotlivých (zainteresovaných) osob (srov. MATYÁŠOVÁ, L., GROSSOVÁ, M. E.: Daňový řád. Komentář. 2. aktual. a doplněné vydání., Nakladatelství Leges, Praha: 2015, k § 52).

19. Povinnost mlčenlivosti je oproti předchozí úpravě dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků chápána úžeji, když podle daňového řádu „*jsou chráněny toliko informace, které vypovídají o poměrech jednotlivých osob, nikoliv vše, co se správce daně dozví při správě daní (tak jako dosud). To znamená, že by neměl platit obecný zákaz poskytovat jakékoli informace, pouze je nutné dodržet podmínku, podle níž nemůže být vyřazeno cokoli, co by poskytlo konkrétní informace o konkrétní osobě*“ (BAXA, Josef, Ondřej DRÁB, Lenka KANIOVÁ, Petr LAVICKÝ, Alena SCHILLEROVÁ a Karel ŠIMEK. Daňový řád. Komentář. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2011, k § 52). Informacemi o poměrech jednotlivých osob se přitom rozumí konkrétní informace o poměrech daňových subjektů a třetích osob, a to jak osobních, majetkových, případně i souvisejících s jejich podnikatelskými aktivitami.
20. Soud má nad rámec uvedené argumentace dané primárně specifikem projednávané věci a její úzkou vazbou na řízení vedené zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 33/2021 dále za to, že informace poskytnuté soudu písemností ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, by nebylo možné považovat ani za informace vypovídající o konkrétních poměrech žalobkyně, a tím pádem za porušení povinnosti mlčenlivosti dle daňového řádu, neboť nevypovídaly ničeho o jejích konkrétních majetkových, obchodních či osobních poměrech. Přitom „*obecné informace, ze kterých není patrné nic, co by mohlo mít vypovídací hodnotu o majetkových, obchodních či osobních poměrech osob, tak nejsou mlčenlivostí chráněny*“ (MATYÁŠOVÁ, L. Daňový řád. op. cit.).
21. „*Smyslem existence povinnosti mlčenlivosti ohledně skutečností, které se pracovník správce daně, eventuálně jiná osoba, dozví z titulu své účasti při správě daní, je nutnost chránit informace, které správce daně získává o daňovém subjektu, před jejich vyřazením neoprávněným osobám*“ (BAXA, J. a kol. Daňový řád. op. cit.). V tomto kontextu je vhodně poukázat ještě na § 53 daňového řádu, ve kterém jsou za splnění daných podmínek stanoveny výjimky z povinnosti mlčenlivosti ve vztahu k jednotlivým orgánům veřejné moci.
22. Podle § 53 odst. 1 písm. c) bodu 1. daňového řádu tak o porušení povinnosti mlčenlivosti nejde, poskytne-li správce daně informace získané při správě daní soudu, jde-li o řízení vedené z podnětu daňového subjektu ve věci správy jeho daní. Podle § 53 odst. 1 písm. c) bodu 2. daňového řádu o porušení povinnosti mlčenlivosti nejde, poskytne-li správce daně informace získané při správě daní soudu, jde-li o uplatnění práva správcem daně při správě daní. Účelem těchto výjimek nepochybně je poskytnutí informací nutných pro soudní kontrolu činnosti daňové správy. Správou daní se podle § 1 odst. 2 daňového řádu rozumí postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Jde tedy o širší pojem, než je daňové řízení.
23. Komentář k § 53 daňového řádu uvádí, že „*soud musí obdržet informace od správce daně, rozhoduje-li ve správním soudnictví dle s. ř. s. v řízení vedeném z podnětu daňového subjektu, typicky půjde o žalobu proti rozhodnutí správce daně (srov. § 65 a násl. s. ř. s.), může ovšem jít i o žalobu proti nezákonnému zásahu, pokynu či donucení (srov. § 82 a násl. s. ř. s.), o žalobu proti nečinnosti správce daně v řízení (srov. § 79 a násl. s. ř. s.), případně o kompetenční spor mezi správními úřady a orgánem územní, zájmové nebo profesní samosprávy nebo orgány jednotlivých vyjmenovaných samospráv navzájem anebo mezi správními úřady navzájem (srov. § 97 a násl. s. ř. s.) nebo kompetenční spor mezi soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové*

nebo profesní samosprávy či soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví řešený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Správce daně má v soudním řízení správním stejně jako jiný správní orgán procesní postavení žalovaného (srov. § 4 a 69 s. ř. s.), má s daňovým subjektem (žalobcem) rovné postavení, může uplatňovat řadu svých vlastních procesních práv od vyjádření k žalobě přes konečné návrhy při jednání před krajským soudem až po podání kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu (srov. § 102 a násl. s. ř. s.) v případě, kdy není spokojen s výsledkem řízení o žalobě, zpravidla je-li jeho rozhodnutí zrušeno.

Správce daně může vystupovat rovněž jako účastník civilního řízení, zejména když vymáhá daňové pohledávky soudním výkonem rozhodnutí, popř. je uplatňuje v insolvenčním řízení (srov. § 177 odst. 1)“ (BAXA, J. a kol. Daňový řád. op. cit.).

24. V kontextu nyní projednávané – a jak již bylo řečeno velmi specifické – věci soud nad rámec výše uvedeného dospívá též k závěru, že o porušení povinnosti mlčenlivosti nejde ani v případě, kdy správce daně poskytne informace získané při správě daní soudu, jde-li o řízení vedené z podnětu **zástupce** daňového subjektu **ve věci týkající se** správy daní tohoto daňového subjektu. Opačný závěr by totiž vedl k těžko akceptovatelnému výsledku, kdy by zejména nemohla být zachována rovnost práv účastníků v řízení před soudem.
25. Soud tak uzavřel, že v postupu žalovaného, který ve vyjádření k žalobě ze dne 6. 12. 2021, č. j. 2375844/21/2509-60050-501739, v řízení vedené zdejším soudem pod sp. zn. 15 A 33/2021 soudu sdělil, že s žalobkyní byla zahájena daňová kontrola, že byla prověřována její ekonomická činnost ve zdaňovacím období červenec až září 2018 a že udělila plnou moc k zastupování v daňovém řízení Ing. M., neshledal nezákonný zásah. Jde-li o tvrzené sdělení totožnosti svědka, které žalobkyně za tvrzený nezákonný zásah označila až při jednání soudu, soud konstatuje, že sdělení totožnosti svědka není způsobitelné jakýmkoli myslitelným způsobem zasáhnout do sféry žalobkyně, a že se tedy žalobkyně nemůže dovolávat ochrany proti takovému tvrzenému zásahu. Z uvedených důvodů soud žalobu vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, a ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 7. června 2022

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus, v. r.
předseda senátu